

Dialysekatheter

Uw nefroloog heeft met u besproken dat u binnenkort moet gaan dialyseren. Door dialyse worden afvalstoffen en overtollig vocht verwijderd uit het bloed met een filter (de kunstnier). Om voldoende bloed naar de kunstnier te leiden is een toegang tot de bloedbaan nodig. De toegang kan een dialysekatheter in een groot bloedvat zijn of een shunt. Een shunt is een verbinding tussen een ader en een slagader die met een operatie wordt gemaakt. Voor meer informatie hierover kunt u vragen naar de folder: **Shuntoperatie.**

In deze folder vindt u informatie over:

- De getunnelde dialysekatheter;
- De ongetunnelde dialysekatheter;
- Hoe u ermee om moet gaan;
- Wat u kunt doen bij eventuele problemen.

Na het lezen van deze informatie heeft u misschien nog onbeantwoorde vragen. Deze kunt u stellen aan de dialyseverpleegkundige of aan uw nefroloog.

Wat is een getunnelde dialysekatheter?

De dialysekatheter is een hol slangetje van kunststof. Een vaatchirurg of chirurg in opleiding plaatst dat slangetje in een groot bloedvat (ader) in de hals. Deze getunnelde dialysekatheter wordt voor een deel onderhuids geplaatst om het infectierisico te verkleinen. De insteekopening bevindt zich ter hoogte van het sleutelbeen, in het halsgebied.

Het inbrengen gebeurt op de operatiekamer.

Deze dialysekatheter kan voor een langere tijd worden gebruikt.

Wat is een ongetunnelde dialysekatheter?

Een ongetunnelde dialysekatheter gaat direct het bloedvat in en wordt niet onderhuids geplaatst. Om deze reden is een ongetunnelde dialysekatheter voor tijdelijk gebruik. De insteekopening bevindt zich in het halsgebied of in de lies.

Het inbrengen van de katheter

Het inbrengen van een dialysekatheter gebeurt meestal op de operatiekamer. U ligt onder steriele doeken, waarbij eventueel ook uw gezicht wordt afgeschermd. U kunt dus zelf niet meekijken.

Als de katheter in de lies wordt geplaatst, scheren we, indien nodig, voor het inbrengen de liezen. De huid wordt plaatselijk verdoofd. Het inbrengen kan ondanks de verdoving wel een

De informatie in deze folder is van algemene aard en is bedoeld om u een beeld te geven van de zorg en voorlichting die u kunt verwachten. In uw situatie kunnen andere adviezen of procedures van toepassing zijn. Deze folder is dan ook slechts een aanvulling op de specifieke (mondelinge) voorlichting van uw specialist of behandelaar.

vervelend gevoel geven. Het inbrengen gebeurt uiterst nauwkeurig onder röntgendoorlichting.

Na het inbrengen van een tijdelijke ongetunnelde dialysekatheter in de hals wordt er meestal een controlefoto gemaakt op de röntgenafdeling. Dit wordt gedaan om te kijken of de katheter op de juiste positie zit.

De katheter is meteen na het inbrengen te gebruiken. Na het inbrengen kan het op de plaats van de katheter nog wat gevoelig zijn. Ook kan een beetje bloed uit de insteekopening komen.

Na het inbrengen van de getunnelde lijn wordt deze op twee plaatsen vastgehecht. Er zitten dan hechtingen in de hals en op de plaats waar de lijn het lichaam uitkomt. De oplosbare hechtingen in de hals hoeven niet verwijderd te worden. De hechtingen waarmee de lijn gefixeerd wordt, worden na 14 dagen verwijderd. Soms wordt er in plaats van hechtingen gebruikgemaakt van een speciale pleister.

Na het inbrengen van een ongetunnelde lijn maakt de specialist de katheter vast door een hechting te plaatsen of er wordt gebruik gemaakt van een speciale pleister. De hechting of pleister blijft zitten, zolang de katheter aanwezig is.

Neuskweek

Na het inbrengen van een dialysekatheter wordt u gekweekt op dragerschap van *Staphylococcus aureus*. Deze bacterie veroorzaakt normaal gesproken geen infecties. Bij een open wond, zoals de katheterpoort, kunnen door deze bacterie wel infecties ontstaan. Wanneer u drager bent van deze bacterie zult u om die reden een behandeling krijgen met Bactroban neuszalf. Uw dialyseverpleegkundige geeft u verder instructies hierover.

De verzorging

Op de dialyseafdeling verzorgt de dialyseverpleegkundige uw katheter. Maar u heeft zelf ook een belangrijke rol.

De plaats waar de katheter de huid in gaat, plakken we af met een (steriele) pleister.

- Verschoon de pleister thuis niet zelf. Als de pleister los zit, verwijder hem dan niet zelf. U kunt er wel een andere pleister overheen plakken.
- Zorg ervoor dat er geen trek/spanning op de katheter komt te staan.
- Na twee weken mag u met een getunnelde dialysekatheter douchen, mits de pleister goed vast zit.
- Met een tijdelijke, ongetunnelde dialysekatheter mag u NIET douchen
- U mag niet zwemmen/baden met een dialysekatheter.

Wanneer de dialysekatheter niet gebruikt wordt, wordt deze opgevuld met een vloeistof om stolling van het bloed in de dialysekatheter te voorkomen.

Als de katheter uit het bloedvat gaat

Het kan gebeuren dat de katheter onverhoopt - door welke omstandigheid dan ook - uit het bloedvat gaat. Druk het prik gat dan direct dicht met een steriel gaasje of schone doek gedurende minimaal 15 minuten. Neem direct contact op met de dialyseafdeling en volg de instructies van de dialyseverpleegkundige.

Let op: de katheter nooit terugduwen als deze (gedeeltelijk) uit het bloedvat raakt. Plak de katheter goed vast en neem, in verband met infectiegevaar, meteen contact op met de dialyseafdeling.

Gebruik voor andere doeleinden dan dialyse

De dialysekatheter mag NIET zonder overleg met de behandelend nefroloog worden gebruikt voor andere doeleinden dan een dialysebehandeling. Bijvoorbeeld: het is niet toegestaan om bloed uit de dialysekatheter door een laboratorium of een huisarts af te laten nemen. Het is ook niet toegestaan om medicatie via de dialysekatheter toe te dienen.

Contact opnemen

Neem contact op met de dialyseafdeling als:

- De katheter uit het bloedvat gaat of loshangt;
- U koorts heeft;
- Er bloedverlies is langs of van de katheter;
- Het verband nat wordt;
- Het afplakmateriaal losraakt;
- U pijn heeft bij de insteekopening;
- Een het gebied rondom de insteekopening van de katheter ontstoken raakt (pus, warm, rood, pijn);
- De afsluitdopjes van de katheter af zijn;
- De hechtingen van de katheter zijn losgegaan.

Bereikbaarheid

U kunt contact opnemen met de dialyseafdeling van maandag tot en met zaterdag van 7.00 tot 19.30 uur via telefoonnummer: (040) 888 92 00.

Buiten bovengenoemde tijden kunt u het algemene ziekenhuisnummer bellen: (040) 888 80 00. De portier verbindt u dan door.